

**UCHWAŁA NR XXXIX/275/2023
RADY GMINY W BOLESŁAWCU**

z dnia 15 lutego 2023 r.

**w sprawie stanowiska Rady Gminy w Bolesławcu w przedmiocie rozpoczęcia procedury nadania
statusu miasta miejscowości Bolesławiec.**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40) uchwala się, co następuje:

§ 1. 1 Rada Gminy w Bolesławcu opiniuje pozytywnie rozpoczęcie procedury nadania statusu miasta miejscowości Bolesławiec.

2. Zobowiązuje się Wójta Gminy Bolesławiec do przeprowadzenia konsultacji społecznych w sprawie nadania statusu miasta miejscowości Bolesławiec w oparciu o uchwałę IX/52/2015 Rady Gminy w Bolesławcu z dnia 20 października 2015r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami gminy Bolesławiec.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bolesławiec.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Artur Dulski

Uzasadnienie

Nadanie miejscowości status miasta dokonywane jest w sposób uwzględniający infrastrukturę społeczną i techniczną oraz układ urbanistyczny i charakter zabudowy. Miejscowość Bolesławiec w swych dziejach posiadała już prawa miejskie.

Bolesławiec w 1266 r. otrzymał lokację miejską od księcia kaliskiego Bolesława Pobożnego. Swe prawa miał wzorować na mieście Kaliszu, a później na mieście Wieluniu. Już w 1287r. Bolesławiec został okręgiem (dystryktem), w skład którego wchodziły miejscowości po prawej i lewej stronie rzeki Proсны. W okresie rozbicia dzielnicowego władali nim książęta wielkopolscy i śląscy. Przed rokiem 1329 zostaje włączony w obręb Królestwa Polskiego. W XIV wieku Kazimierz Wielki buduje w Bolesławcu zamek ceglany (od 1269r. istniał zamek – grodzisko drewniano-ziemne). Od 1370r. Bolesławiec otrzymuje Władysław Opolczyk, który rozbudowuje zamek, wystawia 8-boczną wieżę – istniejącą do dzisiaj). Król Polski Władysław Jagiełło prowadzi z Opolczykiem wojnę o Ziemię Wieluńską i Bolesławiec. Od 1401r. Jagiełło ustanawia w Bolesławcu starostwo niegrodowe.

Rozwój miasta Bolesławca przypada na XVI stulecie i pierwszą połowę wieku XVII. Powstają liczne instytucje, np. w roku 1596 bractwo literackie, władcy odnawiają prawa miejskie, nadają przywileje cechom rzemieślniczym: wspólnemu cechowi kowalskiemu, ślusarskiemu, bednarskiemu, siodlarskiemu, rymarskiemu, stolarskiemu, kołodziejskiemu, stelmaskiemu, garncarskiemu, szewskiemu, rzeźniczemu, krawieckiemu, kuśnierskiemu. Do Bolesławca przybywają siostry zakonne norbertanki, działa szpital, bractwo ubogich, bractwo św. Anny, bractwo różańcowe, bractwo prasalskie. Odbywają się co tygodniowe targi i doroczne jarmarki, działa komora celna. Przez Bolesławiec przebiega, jeden z głównych szlaków handlowych ówczesnej Rzeczypospolitej, zwany „drogą bolesławiecką”.

Pożary, wojny i najazdy żołnierskie osłabiają rozwój gospodarczy Bolesławca, zwłaszcza „potop szwedzki”, wojna północna, zarazy z początku XVIII wieku i wreszcie II rozbiór Polski, gdzie w 1793r. Bolesławiec zostaje opanowany przez wojska pruskie, które stacjonują w mieście do 1804r. Kolejne przejścia wojsk w okresie napoleońskim i odsunięcie się szlaków handlowych na północ oraz postanowienia Kongresu Wiedeńskiego ustanawiające granicę pomiędzy Prusami, a Rosją na rzece Prośnie i dzielące Bolesławiec na dwie części: lewobrzeżną, pruską – powstaje Podbolesławiec i prawobrzeżną, rosyjską – Bolesławiec doprowadzają do zminimalizowania miejskiego charakteru tej miejscowości. W okresie zrywów narodowych: podczas Wiosny Ludów w 1848r. zostaje zamordowany burmistrz Bolesławca Konstanty Bukowski z córką, natomiast podczas powstania styczniowego z 1863r. w pobliżu Bolesławca nie dochodzi do walk, ale zapewne mieszkańcy wspierają powstańców – przerzucając broń i ludzi przez granicę, a hrabianka Jadwiga Szembekówna w poemacie *Rodzinne kąty* zanotowała, że na szczycie wieży zamkowej zostaje zawieszony sztandar polski, oznajmiający czyn powstańczy.

W 1870r. reforma carska wielu miastom w Królestwie Polskim zabiera prawa miejskie, zamieniając je na wsie i osady i taki los spotkał również Bolesławiec.

Do dzisiaj zabudowa Bolesławca oraz układ urbanistyczny zachował miejski charakter. Główny plac miejscowości nadal stanowi prostokątny rynek, w centrum którego znajduje się obszar zieleni z Pomnikiem upamiętniającym mieszkańców z terenu gminy, poległych w walce za wolność ojczyzny. Jest to miejsce, gdzie do XVIII wieku usytuowany był ratusz miejski. Z każdego rogu rynku wychodzą dwie ulice (zgodnie z założeniami prawa niemieckiego, na tych zasadach lokowany był Bolesławiec). Po funkcjonujących cechach rzemieślniczych pozostała nazwa ulicy Kowalskiej. Jednak w Bolesławcu zachowało się jedyne, działające w Polsce, a założone w 1653r. bractwo prasalskie (dawniej członkowie zajmowali się handlem solą). Z okresu miejskiego pozostał również kościół parafialny pw. św. Trójcy, którego budowę w 1595 r. rozpoczął starosta bolesławiecki Mikołaj Zebrzydowski, późniejszy fundator Kalwarii Zebrzydowskiej. Świątynię po wielu trudnościach odbudowywano i ostatecznie ukończono na początku XVIII wieku, a w roku 2023r. będzie obchodziła jubileusz 300-lecia konsekrowania.

Gmina Bolesławiec posiada herb, który bezpośrednio nawiązuje do wizerunków z pieczęci miasta Bolesławca: mury z blankami, otwarta brama, wieża zamkowa oraz tarcza z orłem.

Miejscowość Bolesławiec posiada miejski układ urbanistyczny, odpowiednią infrastrukturę techniczną i charakter zabudowy z rynkiem pośrodku.

W związku z powyższym Bolesławiec może pretendować do zmiany statusu miejscowości.